

Motion till riksdagen 2016/17:1532

av **Annika Eclund m.fl. (KD)**

Utgiftsområde 15 Studiestöd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2017 inom utgiftsområde 15 Studiemedel enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa åldersavskrivningen av studielånet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa fribeloppet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra CSN-lån för körkortsstudier på en behörig trafikskola och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att uppbära försörjningsstöd eller aktivitetsstöd samtidigt som CSN-lån för körkortsutbildning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka möjligheterna för äldre att studera med CSN-lån och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tabell 1 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2016 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (tusental kronor)

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:1 Studiehjälp	3 427 850	
1:2 Studiemedel	15 292 371	-2 556 000
1:3 Avsättning för kreditförluster	1 963 965	-449 000
1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor	368 690	-1 000
1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	62 150	
1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	27 000	
1:7 Studiestartsstöd	448 000	-471 000
1:8 Centrala studiestödsnämnden	829 747	-3 150

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:9 Överklagandenämnden för studiestöd	14 226	
Summa	22 433 999	-3 480 150
<i>Specificering av anslagsförändringar</i>		
1:2 Nej till fler lärarhögskoleplatser		-65 000
Slopad pensionsrätt studier		-2 400 000
Nej till trainee		-91 000
Summa		-2 556 000
1:3 Avskaffad åldersavskrivning		-440 000
Trainee		-9 000
		-449 000

Tabell 2 Kristdemokraternas förslag till anslag för 2017 till 2020 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (miljoner kronor)

	Utgiftsområde 15 Studiestöd	2017	2018	2019	2020
1:2	Studiemedel	-2 556	-2 660	-2 760	-2 872
1:3	Avsättning för kreditförluster	-449	-462	-476	-500
1:4	Statens utgifter för studiemedelsräntor	-1	-1	-1	-1
1:7	Studiestartsstöd	-471	-914	-935	-965
1:8	Centrala studiestödsnämnden	-3	-8	-13	-18
	Summa	-3 480	-4 045	-4 185	-4 356
<i>Specificering av anslagsförändringar</i>					
1:2	Nej till fler lärarhögskoleplatser	-65	-134	-200	-270
	Slopad pensionsrätt studier	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
	Nej till trainee	-91	-126	-160	-202
	Summa	-2 556	-2 660	-2 760	-2 872
1:3	Avskaffad åldersavskrivning	-440	-450	-460	-480
	Trainee	-9	-12	-16	-20
		-449	-462	-476	-500

Studiestödet, både bidragsdel och lånedel, är en viktig del för att kunna bedriva en ändamålsenlig utbildningspolitik. Studiestödet ska minska ekonomiska hinder för personer som vill börja studera och därmed bidra till att fler väljer att utbilda sig. Studiestödet ska också utjämna skillnader mellan enskilda och grupper i befolkningen och ge goda förutsättningar för alla att studera. Studiestödet ska också bidra till en god samhällsutveckling.

Alla delar av studiestödet, det vill säga studiebidrag under gymnasiestudier, bidrag till elever med funktionsnedsättning, lärlingsersättningar och studiemedel med bidragsdel och lånedel, ska bidra till att utjämna skillnader i ekonomiska förutsättningar hos enskilda och mellan grupper i samhället.

För att värna ett generöst studiestödssystem måste målet vara att så många som möjligt ska återbetala sina studielån. Vi anser därför att det är rimligt att ta bort den

åldersavskrivning av studielån som finns idag. Totalt beräknas ytterligare 410 miljoner kronor 2017 kunna återbetalas vid avskaffad åldersavskrivning och något mindre åren därpå. Grundprincipen bör vara att alla som kan ska återbetala sina lån.

Kristdemokraterna ser ett egenvärde i att studenter etablerar sig tidigt på arbetsmarknaden och ser därför positivt på att studenter också arbetar under studietiden så länge inte studierna blir lidande. Vi menar därför att fribeloppet begränsar studentens egna beslut om hur mycket tid och kapacitet denne har att arbeta vid sidan av studierna. Fribeloppet bör därför slopas.

Risken för arbetslöshet är dubbelt så stor för ungdomar utan körkort som för ungdomar med körkort, enligt en undersökning från Handels Utredningsinstitut, HUI, år 2013. Körkort är i många fall ett krav från arbetsgivarens håll när denne ska anställa någon. För många unga är det dock dyrt att ta körkort. Genom att erbjuda unga CSN-lån för körkort minskas risken att unga avstår från att ta körkort på grund av sin ekonomi. Kristdemokraterna vill därför möjliggöra CSN-lån för körkortsstudier på en behörig trafikskola.

Möjligheten att uppbära försörjningsstöd eller aktivitetsstöd samtidigt som CSN-lån för körkortsutbildning bör utredas.

Med dagens regler har man möjlighet till sammanlagt 240 veckors studiemedel. För den som har fyllt 40 år kan den tiden förlängas med ytterligare 40 veckor, om det finns särskilda skäl. Från och med 47 års ålder begränsas rätten till studiemedel och antal veckor som man kan ta studielån trappas ned fram till det år man fyller 56. Från och med det år man fyller 57 år upphör möjligheten till såväl studielån som studiebidrag. Vår utgångspunkt är att högre utbildning ska vara tillgänglig för alla som har intresse av och förutsättningar för att bedriva studier på universitets- och högskolenivå. Vi vill därför öka möjligheterna för äldre att studera med CSN-lån.

Annika Eclund (KD)

Emma Henriksson (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Lars-Axel Nordell (KD)

Roland Utbult (KD)